

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punct. Diff. 2. Proponuntur argumenta partis affirmativæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

ramen ea omnia ad beneficium creationis spectant, ergo idem dicendum de cogitationibus naturalibus.

RESPONDETUR. Si ponatur ordo creationis talis, ut omnia quæ sunt ordinis naturalis habeantur per modum indivisibilis objecti volubilis, hoc sensu collatio auxilii prævisi congrui, non erit beneficium speciale condistinctum à beneficio creationis. Caterum si non ponatur ordo creationis ita universalis, sed nonnisi ea ponantur in eo ordine, quæ directè positionem creaturarum concernunt, & ea quæ sunt accessoria ejusdem positionis, ut talis concursus planetarum, & qualitas &c. eo casu habebit rationem specialis beneficii collatio auxilii congrui, quavis in entitate naturalis. Ut ergo præscindatur occasio quæstionum de voce, hoc tenendum erit, si nomine beneficii specialis veniat id, quod est supernaturale, sic congrua gratia naturalis non erit beneficium speciale; si autem nomine specialis beneficii veniat id, quod non habet se tanquam formalis rei positio, nec se habet ut aliquid, moraliter loquendo, per modum ejusdè, & accessoriè se ad positionem habens, eo sensu beneficium congruæ cogitationis naturalis, erit beneficium speciale, distinctum à dono creationis; defacto enim cogitatio congrua, non habet se per modum accessorii sequentis hunc ordinem, siquidem etiam sufficiens cogitatio posset eundem ordinem sequi, nec cogitatio congrua habet se sicut in mundo est ortus solis & lunæ, quia non esset ejusdè mundi positio, si prædicta non haberentur, esset autè idem mundus, etiam non datà cogitatione congruà, nisi ex speciali beneficio.

INSTAT 3. idem. Ex dictis sequi, quòd etiam bruto fiat gratia, cum causæ ita cum illo concurrunt, ut sit perfecta generatio.

RESPONDETUR. Gratia nomen appropriatè sumitur per ordinem ad creaturas rationales, neque enim dicuntur apud nos bruta gratiam habere, vel unum brutum conferre gratiam alteri. Deinde cum determinent sibi bruta per se loquendo certum ordinem generationis, exceptis casibus, certè secundum illam determinationem operans Deus, non potest dici facere gratiam, sed explens ordinem. Quia autem creatura rationalis non est determinata ad habendam cogitationem nonnisi congruam, quæ ipsa de se bona est, & non sita in potestate donatarii in ordine ad illam seligendam, fit ut illius collatio, rationem beneficii specialis obtineat.

Punctum Difficultatis 2.

Proponuntur Argumenta partis affirmativæ.

PRIMUM Argumentum est deductum ab Auctoritatibus, ex quibus plurimas adducit citatus Vasq. brevitas causâ in compendium erunt adducendæ, & ex illis explicatis reliquæ intelligentur.

1. AUCTORITAS est ex eo, quia Aug. disputans contra Semipelagianos, exinde deducit etiam initium nostræ justificationis non esse ex nobis sed ex gratia speciali, quia non est in nostra potestate seligere auxilium, & habere hanc potius quàm illam cogitationem; habet hoc August. lib. 2. contra duas epistolas Pelagianorum, lib. 2. de peccat. merit. cap. 17. lib. 1. ad Simplic. q. 2. similia habet Ambrosius, lib. de fuga seculi cap. 7. & 19. quod etiam probant illa testimonia, in quibus cogitationes bonæ dicuntur esse à Deo, & ex gratia: quæ loca omnia in compendium redegit citatus Suar. cap. 16.

RESPONDETUR. Imprimis Augustinum egisse contra Semi-Pelagianos, non de cujusunque cogitationis selectione, sed cogitationis supernaturalis: quia illius erat intentio, convelle- re ipsam substantiam erroris; Semi-Pelagiani- mus autem voluit initium justificationis, esse ex meritis naturalibus. Deinde dici posset distinctas esse has quæstiones; an selectio talis cogitationis sit gratia in re, & an sit vocanda gratia, vel an sit distincta à beneficio creationis, primum illud innuunt dictæ auctoritates, consentiuntque oppositi, secundum non innuunt, in quo tamen vertitur controversia. Denique alia hæc est propositio; hoc auxilium non est supra exigentiam gratiæ creationis, & alia; hoc auxilium est debitum & consequens gratiam creationis. Prima propositio hunc sensum facit, quòd aliquid sit in eodem ordine cum gratia creationis, hocque concedent oppositi. Secunda propositio hunc facit sensum, quòd cogitatio congrua, sit per modum proprietatis gratiæ creationis, quæ propositio est falsa, quia etiam congrua cogitatio, stat cum ordine creationis. Imò cum ipse Suar. frequenter fateatur, gratiam hanc esse speciale beneficium, licet non distinctum à gratia creationis, hoc ipso debet agnoscere esse distinctum, non quidem ordine sed specialitate, quod etiam advertit Arriag. citat. n. 18. certè enim gratia creationis, est gratia communis. Quod attinet ad alias Auctoritates, duplicis sunt generis, quædam universaliter dicunt has cogitationes esse ex Deo, & ex auctoritates explicatione non indigent, dici enim potest, quòd cogitationum illarum selectio sit à Deo, licet non sint gratia simpliciter. Aliæ autem Auctoritates dicunt, quòd cogitationes illæ sint ex gratia, & hæc auctoritates vel procedunt de cogitationibus omnino sanctis, & supernaturalibus, quæ indubie sunt ex gratia, vel certè secundum alias phrasas Patrum, si sunt cogitationes merè morales, procedunt ex gratia cum addito.

2. AUCTORITAS est ejusdem August. & aliorum Patrum universaliter assumentium, bonum opus non posse fieri sine gratia, ita loquitur August. lib. 2. contra duas epistolas Pelagianorum cap. 8. lib. de Spir. & lit. cap. 28. epist. 106. & 107. lib. 4. contra Julian. c. 3. quod etiam significat

gnificat Ser. 13. de verbis Apostoli, ubi dicit: *ad-
jutorium Spiritus S. prorsus si desuerit, nihil boni a-
gere poteris*. Similia habet Prosper epist. ad Ru-
fin. & ad tertiam Objec. Gallorum lib. 3. con-
tra Collatorem, cap. 3. & cap. 22. Fulgentius de
Incarnat. & grat. cap. 16. & cap. 19.

RESPONDETUR. Quod ex auctoritates
procedant de cogitationibus congruis in ordi-
ne supernaturali, adeoque de meritis, ut latè il-
lustrat Suar. citat. cap. 20. n. 4. velloquuntur de
gratia cum addito, adeoque non de gratia Au-
gustiniana, quæ est gratia sine addito. Quam-
vis autem non ubiq; hæc gratia appelletur cum
addito, nec semper appellatur gratia creationis,
vel gratia doctrinæ, id non obstat, quia ut re-
spondet Suar. non fuit necesse in singulis locis
eadem verba repetere, sufficienterque id colli-
gitur, ex doctrinæ serie. Quo etiam modo ex-
plicare possumus auctoritates scripturæ, in qui-
bus habetur, quod omnia gratiæ sint tribuenda,
quamquam in multis locis solum significat scri-
ptura, quod requiritur divinus concursus ad o-
perandum, imò idem applicari debet etiam de-
cisionibus & locutionibus Pontificum, quas
perstringit post alios Ovied. a. n. 88. Quando
autem Arausicanum Canone. 9. dicit; nemo
habet de suo nisi mendacium, & peccatum, hoc
solum significat quod Deus non sit causa, sed e-
jus causa, est non nisi creatura.

3. AUCTORITAS petita ex hac propositione
quam interdum assumunt Patres, quod liberum
arbitrium sine auxilio Dei, non nisi ad peccan-
dum valet, ita præter citatum Can. loquitur
Arausicanum Can. 22. & est Augustini senten-
tia 23. ut eam ponit Prosper, videturque hoc in-
nuere August. tr. 5. in Joan. in prologo librorum
de doctrina Christiana in expositione Psal. 142.
Ser. 13. de Verbis Apostoli, cap. 10. & 11. epist. 89.
q. 2. ep. 106. lib. 2. de peccat. merit. & remis. cap.
18. Similia habet Prosper, Fulgentius, Bernard.
Gregor.

RESPONDETUR. Imprimis sunt aliquæ pro-
positiones Baji censurativæ aliarum sententia-
rum, & aliæ sunt simpliciter dogmatizantes: in-
ter propositiones dogmatizantes est hæc 28. li-
berum arbitrium sine gratiæ Dei adjutorio non-
nisi ad peccandum valet, & hæc propositio est
damnata à Pio V. & Gregorio XIII. non ergo
illà ut sonat potest se tueri Vasq. & alii cum ipso,
quia tamen agitur de auctoritate Arausicani &
aliorum Patrum citatorum, idèd distinguendæ
sunt hæc duæ propositiones, liberum arbitrium
de se non nisi ad peccandum valet, & hæc, libe-
rum arbitrium sine gratiæ Dei adjutorio nonni-
si ad peccandum valet, prior propositio facit
hunc sensum: Auctor mali, solum est liberum
arbitrium, de seque id hoc habet, & prout con-
distinguitur à Deo, ut sit causa mali, quæ propo-
sio est vera & Catholica doceturque ab Arau-
sicano, quod expresse utitur hoc termino De se,

alia autem propositio facit hunc sensum: nisi po-
natur gratia, quidquid fiet, peccatum erit, &
hæc propositio non habetur in Patribus. De-
inde est alius modus respondendi eidem propo-
sitioni, quod scilicet ad singula opera, quantum-
vis moraliter non nisi bona, requiratur auxilium
divinum, licet illud non sit auxilium gratiæ sine
addito, vel gratiæ Augustinianæ. Denique dici
potest cum Suar. cap. 20. quod scilicet Patres
ita loquentes egerint secundum subjectam ma-
teriam & errorem, docebat Pelagius viribus
naturæ perveniri ad veram iustitiam & beatitu-
dinem, hinc Patres loqui debuerunt de homine
prout tendente ad vitam æternam, & quia circa
opera vitam æternam concernentia, duplex
non nisi distinctio adhibita, nempe de illis ut
conducentibus, & ut avertentibus à fine, hinc
fit, ut comparando Patres hæc duo extrema in-
ter se, dicant, non habere arbitrium liberum de
se nisi peccatum, quia si quid boni operatur ho-
mo in ordine ad illum finem, non suis viribus,
nec absque gratia Dei id facere potest; quam
responsionem licet impugnet Vasq. d. 109. num.
68. illà tamen in simili utitur, num. 183. ut ad-
vertit Ovied.

SECUNDUM Argumentum est. Nisi pona-
tur quod opera bona moraliter fiant ex gratia,
auferetur ratio divinæ providentiæ cui tribui-
tur concursus illarum causarum secundarum,
vel enim ipse concursus est à providentia ita ap-
plicante causas, auferente impedimenta & c. er-
go & congrua cogitatio provisa erit specialiter à
Deo, potuisset enim Deus res aliter disponere
ne congrua cogitatio proveniret, si autem hoc
non pertinet ad divinam providentiam, hoc erit
in Atheismum declinare.

RESPONDETUR. Quod non sit auferenda
ratio providentiæ divinæ, si illa cogitatio dica-
tur esse ex gratia sed cum addito, licet non sit ex
gratia sine addito, & gratia Augustiniana.

TERTIUM Argumentum est. De ratione
gratiæ est, esse indebitam, jam autem tale auxi-
lium, est indebitum, alias singulis deberet dari
vocatio congrua.

RESPONDETUR. De ratione quidem unius
cujusq; gratiæ est esse indebitam suo modo, sed
non inde sequitur, ex qualicunque indebiti for-
malitate, jam constituendā illam gratiā in ratio-
ne gratiæ sine addito, seu gratiæ Augustinianæ.

QUARTUM Argumentum est à posteriori.
Quia si tale auxilium non esset gratia, frustra o-
rarem ut nobis detur, & licet homo posset o-
rare pro pluvia, quamvis illa non sit ex gratia,
quæ sit distincta à gratia Creationis, id inde est,
quia non est in potestate orantis illam dare, jam
autem in potestate orantis est, reddere auxilium
congruum, quod ipsum argumentum inde ro-
bur accipit, quia Patres contra Pelagium exin-
de quod pro bonis nostris operibus oremus, in-
ferebant dari gratiam.

(V) 3 RESPON-

RESPONDETUR pluribus viis. *Imprimis* quòd quamvis illa opera non proficiantur ex gratia Augustiniana, & sine addito, sufficit quòd proficiantur ex gratia. Nego autem quòd non possimus petere ut nobis detur auxilium illud speciale, quòd etiam quoad suum seligi, non est in potestate nostra, sicut nec pluvia, licet sit in potestate nostra quoad ipsam exhibitionem ejus, quòd constituit auxilium congruum in ratione congrui; unde jam ostenditur fons, eorum pro hoc auxilio, quia scilicet non est in nostra potestate illius selectio. *Alia via est:* quia scilicet multum probat, nonne enim nos postulamus à Deo bonam memoriam, sanitatis conservationem &c. simil. quæ omnia non sunt distincta à beneficio creationis & sunt quasi accessoria, sequentia conditionem principalis. Denique solvendum est hoc argumentum ipsi Vafq. quia posito quòd illa opera fiant ex gratia speciali, quando petimus auxilium naturale, congruum tamen, petimusne auxilium sufficiens an efficax? non sufficiens, quia tale non est beneficium cum specialitate. Si autem petitur efficax, nonne illud suo modo est in potestate nostra. Et hæc retorsio est ex Arriag. sed non multum urget ipsam Vafq. quia ille recurret ad excessum requisitum ad efficaciam, qui non est in potestate petentis.

Quando autem Patres ex eo arguebant opera fieri ex gratia, quòd pro bonis nostris operibus oremus, id non facit multum, quia etiam hic admittitur gratia, licet cum addito. Dicit etiam posset cum Ovied. n. 123. nempe Pelagianos negasse, quòd Deus influat in nostram voluntatem & actionem, sed in solum posse, ut refert August. lib. 1. de gratia Christi c. 4. operaque bona non magis dicebant pertinere ad Deum quàm mala, unde arguitur, pro ipsis operibus & habenda voluntate bona oramus ad Deum, ergo apparet quòd etiam hæc pertineant ad Deum & gratiam ejus. Jam autem qui negant auxilium congruum naturale esse distinctum beneficium, dicunt tamen fieri illa opera bona ex gratia creationis, & illa specialius ad Deum pertinere, adeoque quòd adhuc pro illis orare possimus.

QUINTUM Argumentum à pari. Non potest homo amare Deum super omnia sine gratia, ergo nec potest actionem honestam moraliter facere sine gratia.

RESPONDETUR. Imprimis nego consequentiam, quia procedere videtur à minori ad majus affirmativè. Deinde dici potest quòd etiam amor ille, & actio honesta moraliter sit processura ex gratia licet non sine addito. Cæterum addendum est aliquid de ipso antecedenti.

Punctum Difficultatis 3.

Quid de Amore Dei super omnia, & de tentatione gravi, aliisque connexis.

EST necesse aliquid adferre de his duobus. An scilicet sine gratia possimus Deum amare super omnia, quòd principium assumitur ad ostendendam eandem necessitatem gratiæ, ad opera honesta moraliter; ad quòd propositum assumitur etiam illud principium, quòd non possimus tentationem gravem superare sine gratia speciali.

Quod attinet ad 1. Divisi sunt Auctores, nam aliqui etiam velleitatem amoris Dei super omnia, sine gratiæ auxilio non posse haberi contendunt, talis est Vafq. alii dicunt in pura natura id fieri potuisse, non tamen in corrupta, talis est Suar. Valen. Tanner. posse autem id fieri in natura corrupta docet Scot. Gabr. Molin. Grana. probabilique putat Suar. Sunt hic etiam aliqui termini distinguendi, nam Auctores intelligunt nomine velleitatis eam velleitatem, quæ scilicet potest componi cum peccato. Rursus amorem qui oblatâ occasione deserit Deum, licet ante illius oblationem habeat voluntatem. Denique voluntatem quæ etiam oblatâ occasione perseverat, & observantiam divinæ legis imperat, secundus ille amor appellatur efficax in affectu duntaxat, tertius etiam in effectu. Hæc notatione terminorum posita.

ASSERO 1. *Quòd possit haberi amor naturalis Dei super omnia quoad velleitatem, & quoad actum efficacem in affectu, licet ad hoc requiratur gratia naturalis.*

RATIO prioris partis est, quia si potest naturali lumine demonstrari, Deum esse bonum super omnia, cur non & subsequi appetitus amoris super omnia, resolviturque hoc ulterius in hoc principium, quia id non implicat, nec disforme est ulli auctoritati. Pelagius enim non in hoc damnaatur quia admittebat dilectionem naturalem, sed quia nullam aliam admittebat, & illam ipsam dicebat esse sufficientem ad consecutionem beatitudinis. De quo ipso Naturali amore dici potest, quòd mortali peccato opponatur oppositione physica, sed non morali, ut loquitur Ovied. hic n. 146.

POSTERIORIS autem partis, seu quòd requiratur gratia aliqua, ratio peti potest ex dictis à Vafq.

ASSERO 2. *Quamvis concedi possit amor Dei naturalis super omnia absolutus, & efficax quoad affectum, non tamen concedi debet efficax quoad effectum, si debeat supponi diu & notabiliter durans.* Quia aliàs sine gratia supernaturali posset haberi diuturna etiam observantia præceptorum, cuius oppositum infra colligetur.

ASSERO 3. *Quòd non possit dari amor Dei naturalis super omnia, efficax in effectu ad omnem legem, & præcepta implenda.*

RATIO. Quia inter hæc præcepta sunt etiam aliqua, supernaturali non nisi actu explenda, ad quæ se natura, non extendit, ergo illæ actus non est efficax in effectu, ad omnia præcepta implenda.

ASSERO